

Drahí naši krajanovia,

so začiatkom nového akademického roka vám prinášame nové číslo *Slovenského hlasu z Ríma*. Ešte pred letnými prázdninami sa 19. mája 2013 na námestí pred Lateránskou bazilikou v Ríme uskutočnila tradičná rímska *Festa dei Popoli*, sviatok národov. Biskup Mons. Matteo Zuppi, ktorý celebroidal svätú omšu, okrem iného povedal: „Prichádzame sem zo všetkých častí sveta. Sme odlišní, ale nie sme Babylončania. Naopak. Tu vidíme Ducha, ktorý nám pomáha vidieť budúci Jeruzalem, keď budú zjednotení všetci ľudia...“

V tomto roku si pripomíname aj 50. výročie založenia Slovenského ústavu sv. Cyrila a Metoda. Zaspomínali sme si na časy minulé i prítomné počas jestvovania tejto inštitúcie, ktorá už niekoľko desaťročí „bdie“ nad Slováckmi žijúcimi v Ríme.

Od septembra 2013 má Slovenská katolícka misia v Ríme nového duchovného správcu. Po Martinovi Kramarovi sa ujímam tejto milej povinnosti vedenia misie, uvedomujúc si, popri radosných udalostiach, aj očakávanú zodpovednosť. Martinovi úprimne ďakujeme za všetko, čo robil pre misiu počas jeho dvojročného pôsobenia a prajeme mu veľa úspechov a Božieho požehnania do jeho nového pôsobenia.

Lubomír Majtán

FESTA DEI POPOLI: SKUTOČNÁ GLOBALIZÁCIA SPOČÍVA V LÁSKE

Slovenská katolícka misia (SKM) sa aj tento rok zapojila do podujatia s názvom *Festa dei Popoli* (Slávnosť národov), ktoré pripravuje Úrad rímskeho vikariátu pre migrantov. Jej dátum pripadol na 19. mája, keď Cirkev slávila slávnosť Zoslania Ducha Svätého. Už po ôsmykrát sa v priestranstve pred Bazilikou sv. Jána v Lateráne zišli cudzinci, aby Talianom predstavili kúsok svojej krajiny, zvykov a tradícií. „*Rimania tadiaľto prechádzajú, majú možnosť prísť k stánku, pýtať sa a zistiť niečo o konkrétnych ľuďoch, ktorí patria ku konkrétnemu národu, o danej krajine, ktorá sa tu prezentuje,*“ uviedol v rozhovore pre TV Lux vtedajší duchovný správca SKM Martin Kramara.

Otvoriť cudzincom srdcia, nielen brány

Súčasťou programu bola aj slávnostná svätá omša v Lateránskej bazilike, ktorú slávil taliansky biskup Matteo Zuppi. Zišli sa na nej cudzinci zastupujúci približne 40 národov. „*Chceme tu našou prítomnosťou a našou rozmanitosťou pomôcť pápežovi Františkovi hľadiť so súcitom na svet a každého človeka, vychádzajúc zo seba samých, z nášho «ja», aby sme vychádzali*

na ľudské periférie“, uviedol Mons. Zuppi vo svojej homílii. Ako povedal, hoci sme odlišní, neznamená to, že predstavujeme Babylon. Pripomenul, že Cirkev chce byť Božou rodinou, ktorá bez strachu z rozmanitosti otvára bránu. Nie všetci cudzinci však opustili svoje domovy dobrovoľne. Taliansky biskup hovoril aj o mnohých utečencoch, ktorých cesta za slobodou a pokojom býva často ťažká.

„*Sme zďaleka, mnohí utekajú, či utiekli, zo zeme poznačenej krvou, hlboko otrásení zlom a hladom*“, povedal. Osobitne pripomenul

utečencov zo Sýrie, zeme, kde boli „*kresťania po prvýkrát nazývaní kresťanmi*“. „*Nie je nikdy jednoduché vydať sa na cestu, stať sa cudzincom, často prísť o všetko. Niektorí sa dostali do Ríma po náročnej ceste. (...) Dnes si spomeňme aj na mnohé obete násilností, ku ktorým dochádza počas vojny, obete hladu, tie anonymné, ktorých tváre nepoznáme. (...) Myslime aj na obete byrokracie, ilegality, ktorá je tiež určitým typom byrokracie bez vlastnej tváre. Dnes je naša myseľ aj pri tých, ktorí žijú v osamelosti a prajeme si, aby pre každého z nich existovalo srdce pripravené vyjsť v ústrety, otvorené, citlivé, priateľské, milujúce. Nemožno len otvoriť bránu a myslieť si, že to stačí; musíme otvoriť aj naše srdce, zmeniť ho, aby pomohlo všetkým, a aby sme všetkých mohli prijať a byť nablízko tým, ktorí sú slabí*“, uviedol Mons. Zuppi. Ako povedal na margo každoročnej iniciatívy *Festa dei Popoli*, práve Cirkev predstavuje sama o sebe „*slávnosť národov, keďže Ježiš nás poslal do celého sveta*“ a „*dal nám aj svojho ducha, ktorý nám umožňuje hovoriť novými jazykmi*“. Podľa Mons. Zuppiho, hoci sme všetci odlišní, mali by sme byť schopní jednej lásky: „*To je tá skutočná globalizácia, ten univerzálny jazyk Božej lásky, lásky Stvoriteľa neba a zeme. Lásky, ktorú tak svet potrebuje.*“

Spev, tanec a medovníky

Slovenský stánok patril aj tento rok medzi najnavštevovanejšie. Členovia SKM ho vyzdobili obrázkami Slovenska, fotografiami zaujímavých a pekných miest, ktorých nie je málo. Nechýbali ani fotografie z predošlých spoločných akcií misie, z výletov či piknikov. Rimanov pútali aj naše kroje, ktoré zdobili bočné steny stánku, ale tiež naše dievčatá. Často sa pristavili, spravili si spoločnú fotku, ochutnali z koláčov či perníkov, ktoré si ženská časť misie vopred pripravila. Rovnako ich zaujímali aj postavičky zo šúpolia, ktoré zapožičal Slovenský pápežský ústav sv. Cyrila a Metoda, rovnako ako aj kroje. Talianov zaujímali známe turistické miesta na Slovensku, hrady a zámky, Vysoké Tatry; viacerí sa pýtali na dejiny našej krajiny.

Tento rok si Slováci aj spoločne zapievali a zatancovali vďaka husľovému doprodu jednej z návštevníčok Ríma. Ľudové piesne zožali úspech a veľký potlesk zo strany návštevníkov podujatia.

Festa dei Popoli má viac ako dvadsaťročnú tradíciu, v roku 1991 ju začali organizovať pátri skalabriniani. Pred Lateránskou bazilikou sa slávnosť, v takej podobe ako ju poznáme dnes, uskutočňuje od roku 2005. Slávnosť národov je venovaná viac ako 150 netalianskym skupinám, ktoré sa organizujú v centrách a organizáciách prítomných v rímskej diecéze a v provincii Ríma. Ako uvádza TK KBS, jej účastníci sa angažujú v realizácii kultúrnych, remeselných a gastronomických stánkov, pracovných dielní, výstav, workshopov, folklórnych vystúpení, ako aj náboženského slávenia. – mf –

Z PAMÄTNICE SLOVENSKEHO ÚSTAVU SV. CYRILA A METODA

Drahí synovia slovenského národa!

Vašu rímsku púť robí pamätihodnou posviacka ústavu, zasväteného sv. Cyrilovi a Metodovi, v ktorom nájdú prístrešie a výchovu slovenskí mladíci, zamýšľajúci posvätiť svoje životy náboženskomravnej výchove svojich slovenských rodákov a budú v ňom pre tento cieľ skúšať a posilňovať svoje kňazské povolanie. Vieme, že tento Ústav má byť v Ríme ohniskom náboženského života Slovákov...

Vytrvajte! Uctieajte si aj nad'alej pamiatku vašich svätých, vzdávajte im hold a nasledujte ich! Vaše krásne ideály a vaše nádeje sústreďte v tomto ústave, ktorý ste si postavili pri bránach Ríma. Urobte ho styčným bodom vašich skupín roztratených po svete. Pošlite do neho vašich synov, ktorých si Pán azda povolá do svojej služby v kňazskom povolaní, a udržiujte si ho vašimi podporami a vašou dôverou aj nad'alej.

(Pápež Pavol VI. k posviacke SÚSCM 14. septembra 1963)

Bola to v prvom rade túžba slobodne rozvíjať náboženské a národné stránky osobného i spoločenského života, ako aj politické dôvody, ktoré viedli Slovákov v päťdesiatych rokoch k zanechaniu svojej vlasti. Práve krajan, ktorí v tomto čase prišli do Ríma, vytvorili spoločenstvo, ktoré sa stalo istým predpokladom pre neskôr vybudovaný Slovenský ústav sv. Cyrila a Metoda. Slováci sa zo začiatku stretávali v Katakombách sv. Kalixta, kde však pod deravou strechou neboli vhodné podmienky na spoločné aktivity.

Myšlienka založiť *Slovenský ústav sv. Cyrila a Metoda*, ktorý sa mal stať seminárom a zároveň strediskom kultúry, či pre prípravu a vydávanie kníh, sa zrodila v roku 1959 medzi slovenskými

salezianskymi seminaristami v Bolengu v severnom Taliansku.¹ Jeho budovanie sa uskutočňovalo za výraznej pomoci amerických Slovákov, finančnými prostriedkami a svojimi aktivitami prispeli okrem iných *Združenie slovenských katolíkov v Amerike*, *Pennsylvánska slovenská katolícka ženská Jednota*, či americko-slovenská organizácia *Katolícky Sokol*.²

Slovákom sa podarilo získať pozemok v predmestskej diecéze Ríma Porto-Santa Rufina na Via Cassia. Prípravy na vybudovanie ústavu však sprevádzali aj viaceré komplikácie

1 Porov. Jozef kardinál Tomko. *Na životných cestách. Rozhovory s Mariánom Gavendom*, s. 113.

2 Porov. NÁHALKA, Štefan: *PAMÄTNICA Slovenského ústavu sv. Cyrila a Metoda. Vznik a prvé desaťročie*, s. 75.

a rozhodne nemožno hovoriť o ľahkej ceste, ktorou si prešli veľkí podporovatelia tejto myšlienky, ako napríklad kňaz Jozef Tomko (súčasný kardinál), či kňaz Štefan Náhalka. Po získaní licencie na budovanie ústavu urobil prvý výkop biskup Andrej Gregor Grutka 6. decembra 1962. Základný kameň ústavu posvätil pápež Ján XXIII. počas audiencie 13. mája 1963, na ktorej prijal Slovákov zo spolku *Apoštolát sv. Cyrila a Metoda v Ríme* a z *Pápežského orientálneho ústavu*.³

Slávnosť posvätenia Slovenského ústavu sv. Cyrila a Metoda (SÚSCM) sa konala 15. septembra 1963 na sviatok Sedembolestnej Panny Márie, pri príležitosti osláv 1100-ročného jubilea príchodu sv. Cyrila a Metoda na naše územie. Kaplnku sv. Cyrila a Metoda v budove ústavu požehnal kardinál Eugen Tisserand. Na oslavách sa zúčastnilo viac ako 500 Slovákov. Ústav sa stal duchovným a kultúrnym strediskom Slovákov v zahraničí a len do roku 1990 vydal 3-tisíc knižných publikácií. Najväčšia časť z nich sa napriek všetkým komplikáciám dostala na Slovensko.⁴

SÚSCM však v minulosti prichádzal aj s novými iniciatívami zameranými na mládež. V roku 1971 usporiadal letný tábor pre slovenské deti zo západnej Európy a odvtedy sa stretnutia slovenskej mládeže v Ríme stali tradíciou.⁵ Biskup Hnilica, či riaditeľ SÚSCM Š. Náhalka a jeho spolupracovníci, však boli zo strany vtedajšieho režimu na Slovensku slovenskej verejnosti predstavovaní ako „*nástroje v rukách Vatikánu, západných imperialistov, revanšistov a iných zákerých nepriateľov socializmu v ČSSR a svetového tábora mieru vôbec*“.⁶

3 Porov. NÁHALKA, Štefan: *PAMÄTNICA Slovenského ústavu sv. Cyrila a Metoda. Vznik a prvé desaťročie*, s. 82.

4 Porov. ĎURICA, Milan S.: *Dejiny Slovenska a Slovákov v časovej následnosti faktov dvoch tisícročí*, s. 649.

5 Porov. NÁHALKA, Štefan: *PAMÄTNICA Slovenského ústavu sv. Cyrila a Metoda. Vznik a prvé desaťročie*, s. 166.

6 VNUK, František: *Popustené putá*, s. 234.

Keď však v 1968 došlo na Slovensku k určitému uvoľneniu, mnoho Slovákov sa mohlo z vlastnej skúsenosti dozvedieť viac o činnosti slovenskej cirkevnej emigrácie. Od marca 1968 začali do Ríma prichádzať slovenskí pútnici. V Ríme sa im dostávalo pomoci od tých, ktorých komunistická vláda vykresľovala ako triednych nepriateľov a zradcov národa.⁷ Až do pádu komunistického režimu bol však Rím strediskom slovenskej emigrácie, ktorá si uvedomovala zúfalé postavenie Slovenska. Kňazi z Ríma tak mnohokrát organizovali v Ríme a iných mestách prednášky, ktorými poukazovali na situáciu Cirkvi na Slovensku.⁸

S pádom komunistického režimu sa funkcie SÚSCM prirodzene zmenili. O súčasnosti tejto inštitúcie už viac v rozhovore s jeho rektorom Mons. Vladimírom Stahovcom (str. 7).

Text: Mária Fábryová

Foto: www.kolegiumrim.kbs.sk

7 V rokoch 1968-1969 navštívilo Rím minimálne 15-tisíc pútnikov zo Slovenska. (Porov. VNUK, František: *Popustené putá*, s. 231).

8 Porov. NÁHALKA, Štefan: *Exsul Familia Slovacorum*, s. 134.

MEDZINÁRODNÁ KONFERENCIA PRI PRÍLEŽITOSTI VÝROČIA SÚSCM

Pápežské slovenské kolégium sv. Cyrila a Metoda v Ríme privítalo v dňoch 17. a 18. mája 2013 medzinárodnú vedeckú konferenciu s názvom *Pápežský slovenský ústav svätých Cyrila a Metoda v Ríme 1963 – 2013*. Konferenciu otvoril rektor kolégia Mons. Vladimír Stahovec. Účastníkom konferencie zaslal prezident Slovenskej republiky Ivan Gašparovič pozdravný telegram, ktorý v jeho mene prečítala veľvyslankyňa SR pri Talianskej republike Mária Krásnohorská. V mene predsedu KBS prítomných pozdravil bratislavský pomocný biskup Mons. Jozef Haľko. Jeden z pôvodných zakladateľov ústavu, kardinál Jozef Tomko, vo svojej prednáške priblížil udalosti spojené so zrodom Slovenského ústavu sv. Cyrila a Metoda (SÚSCM) a jeho miestom v dejinách. Prof. Emília Hrabovec, ktorá bola vedeckým garantom konferencie, sa venovala téme ústavu a Svätej stolice v cirkevno-politickom kontexte.

Na konferencii vystúpil aj americký profesor slovenského pôvodu Anthony Bonta, ktorý vyučuje dejiny teológie na

foto: www.slovacivosvete.sk

Barryho univerzite na Floride. Zameriaval sa predovšetkým na americký katolícky život a myslenie, osobitne na 20. storočie. Počas prednášky hovoril o spolupráci Američanov a Slovákov pri budovaní ústavu: „V päťdesiatych rokoch sa veľa hovorilo o potrebe takejto inštitúcie. Zvlášť pri nástupe komunistickej vlády v Československu. Boli tu dve skupiny ľudí – jedna tu v Ríme a ďalšia v Amerike – ktoré zdieľali spoločnú myšlienku: založiť inštitúciu pre Slovákov, ktorí tu študovali za kňazov. Symbolom toho sa stal prvý slovensko-americký

biskup Andrew Grutka, ktorý zozbieral peniaze v Amerike a v Kanade. V spojení s Mons. Náhalkom a inými komunikoval aj s vatikánskymi úradmi.“

Dvojdnová konferencia, na ktorej zarezneli príspevky týkajúce sa dejín a činnosti SÚSCM, sa skončila 18. mája slávnostnou svätou omšou, ktorú celebroidal kardinál Tomko.

Podobnú konferenciu pripravuje na záver roka aj Ústav pamäti národa v Bratislave, vyplýva to z výsledkov rokovania predsedu Správnej rady ÚPN Ondreja Krajňáka a prodekanu RK CMBF UK prof. Dr. phil. Emílie Hrabovec 27. mája 2013. Podobne ako v Ríme by na nej mali vystúpiť viaceré osobnosti zo Slovenska i zahraničia, vrátane otca kardinála Tomka. ÚPN do programu konferencie vstúpi odbornou historickou prednáškou, ale aj inštalovaním tematickej výstavy. (Zdroj: RV, ÚPN) – mf –

NA SLOVÍČKO S REKTOROM SÚSCM

Po 50 rokoch úspešného účinkovania je Slovenský ústav sv. Cyrila a Metoda stále „kolískou“ Slovákov, ktorí sem prichádzajú ako pútnici, alebo sú tu ubytovaní ako študenti pápežských univerzít v Ríme. O rozhovor sme poprosili súčasného rektora ústavu, Mons. Vladimíra Stahovca.

Akými zásadnými zmenami prešla činnosť ústavu od svojho založenia v roku 1963 až po súčasnosť?

Od svojho založenia sledoval Slovenský ústav sv. Cyrila a Metoda okrem iného aj tieto dva ciele: výchovu kňazov a edičnú činnosť spojenú s osvetou. Kedysi v ňom pod vedením saleziánov študovali slovenskí chlapci prichádzajúci z rôznych častí sveta – dnes sa stal domom kňazov-študentov na univerzitách v Ríme. Vieme, že počas komunizmu ústav zabezpečoval vydavateľskú čin-

nosť (liturgické, filozofické a teologické knihy). V súčasnosti máme, vďaka Bohu, už aj na Slovensku mnohé vydavateľstvá, ktoré „chrliť“ kvalitnú náboženskú literatúru, nielen pre našich veriacich.

Zmenila sa funkcia, podstata ústavu po páde komunistického režimu na Slovensku?

Už v roku 1991 biskup Dominik Hrušovský, vtedajší rektor ústavu, naznačoval, že prichádza k zmenám. Bolo to spôsobené najmä tým, že na Slovensku sa opäť otvárali kňazské semináre a gymnázia, obnovovala sa činnosť katolíckych vydavateľstiev. Ústav si však aj naďalej ponechal svoje poslanie vychovávať kňazov. Stal sa tak kolégiom, do ktorého posielajú slovenskí biskupi svojich kňazov aby tu bývali počas svojich postgraduálnych štúdií.

Spomenuli ste, že ústav sa výrazne podieľal na exilovej publikačnej činnosti. Koľko kníh vydal?

Môžeme sa smelo chváliť stovkami titulov kníh, publikácií, časopisov, ktoré sa rôznymi riskantnými spôsobmi a cestami prevážali na Slovensko. Buďme vďační mnohým ľuďom, ktorí takýmto spôsobom riskovali svoje postavenie (možno svoje životy), aby viera v našej krajine zostala silná. Môžem ešte spomenúť vydávanie periodík, napr. Slovenské hlasy z Ríma (pozn. red. v rukách práve držíte pokračovateľa tohto periodika), časopis Diakonia, alebo Magnifikat.

Kto dnes žije v ústave?

Keď po páde komunizmu ústav prešiel istými zmenami a 15. septembra 1997 vzniklo Pápežské slovenské kolégium sv. Cyrila a Metoda, vyprofilovali sme sa na inštitúciu, ktorá sa stala „prechodným domovom“ slovenských kňazov. Hoci sú v Ríme, žijú v slovenskom prostredí.

V akademickom roku 2013/2014 býva v ústave 14 kňazov-študentov. Okrem nich sa tešíme i prítomnosti našich rehoľných sestier a zamestnancov, ktorí sa starajú o chod a krásu domu i jeho okolia. Nad nimi „bdiem“ ja spolu s mojím kolegom, vicerektorom Marekom Haratimom.

Čo by ste na záver popriali Slovákom, ktorí počas celého roka prichádzajú pozdraviť „slovenskú zem“ ústavu v Ríme?

Aj keď sú mnohí Slováci, žijúci v Ríme, ubytovaní v rôznych častiach mesta, prajem sebe aj im, aby nezabúdali na ústav, ktorý bol, a stále je, centrom krajanov. Rovnako povzbudzujem i pútnikov, ktorých sem počas roka prichádza naozaj nemalý počet, aby sa radi zastavili a spolu s nami sa pozreli 50 rokov dozadu. Vyprosujem čitateľom Slovenského hlasu z Ríma veľa síl a Božieho požehnanie počas ich pobytu v Ríme a tiež ich prosím o modlitby za nás.

- Im -

foto: Ján Bittšanský

Na záver pripomínáme, že v nedeľu **17. novembra 2013** si pripomenieme 50. výročie založenia Slovenského ústavu sv. Cyrila a Metoda svätou omšou o 11:00 v kaplnke ústavu za účasti našich otcov biskupov, hostí zo Slovenska a mnohých ďalších.

NÁRODNÁ PŮŤ ORDINARIÁTU SLOVENSKEJ REPUBLIKY

foto: www.ordinariat.sk

Aj tento rok sa konala Národná púť Ordinariátu Ozbrojených síl a Ozbrojených zborov Slovenskej republiky do Ríma a Vatikánu. Jej 170 účastníci, ktorých viedol ordinár Mons. František Rábek spolu s piatimi kňazmi ordinariátu, sa v stredu 11. septembra zúčastnili aj na generálnej audiencii so Svätým Otcom na Námestí sv. Petra. Mons. Rábek k jednému z bodov programu v poradí ôsmej takejto púte, ktorá sa za pontifikátu pápeža Františka uskutočňuje po prvýkrát, poznamenal: „Pre nás všetkých to bol hlboký zážitok stretnúť sa so Svätým Otcom, počuť jeho slová, prijať jeho požehnanie.“ Členovia Čestnej stráže prezidenta SR odovzdali v závere audiencie pápežovi Františkovi dar od všetkých Slovákov: valašku a kožený opasok.

Na druhý deň, vo štvrtok 12. septembra, sa pri príležitosti sviatku Sedembolestnej Panny Márie, patrónky Slovenska, a Jubilejného roka sv. Cyrila a Metoda uskutočnila v Bazilike Santa Maria

Maggiore liturgická slávnosť s následnou recepciou pre diplomatov a ďalších hostí. Svätej omši v slovenskom jazyku v kaplnke Salus Populi Romani predsedal vojenský ordinár Mons. František Rábek; koncebrovalo 12 kňazov. Prítomný bol veľvyslanec Slovenskej republiky pri Svätej stolici Peter Sopko a členovia diplomatického zastúpenia ďalších krajín pri Svätej stolici.

Hlavná mariánska bazilika v Ríme, nachádzajúca sa na rímskom Eskvilíne, je významná pre Slovákov a slovanské národy ako dejisko historického schválenia liturgických textov v jazyku ľudu v preklade sv. Cyrila a Metoda a za ich osobnej prítomnosti.

Oficiálny program 8. národnej púte v dňoch 8. – 14. septembra 2013 bol spätý so svätými omšami v Bazilike Svätej Kláry, v Bazilike Svätého Petra, v Bazilike Santa Maria Maggiore, v Bazilike Svätého Klementa. (Zdroj: VR) – mf –

Z AKTIVÍT VEĽVYSLANECTVA SR A SLOVENSKEHO INŠTITÚTU

Slovenské veľvyslanectvo v Taliansku v spolupráci so Slovenským inštitútom v Ríme zorganizovali, na štvrtok 19. septembra 2013, stretnutie Slovákov pri príležitosti inaugurácie výstavy slovenskej maliarky Doroty Sádovskej s názvom *Žltá, modrá, červená*. V rámci programu sa spevácky

horská. Premiéru predstavoval tento večer aj pre operného speváka Petra Dvorského, nového riaditeľa Slovenského inštitútu v Ríme. *„Obrazy, maľby, výtvarné umenie sa veľmi spája s hudbou, pretože už odjakživa sa tóny na plátne, či tóny ľudského hlasu alebo hudobného nástroja, navzájom prelínajú*

predstavila známa slovenská speváčka, sopranistka Eva Šušková. Veľvyslanectvo tak po letnej prestávke zahájilo novú sezónu. *„Teším sa, že sa nám opäť zaplnili sály a že máme na pôde slovenského veľvyslanectva krásne umenie, ako výtvarné, tak aj čo sa týka krásnych hlasov sólistov a pianistov,“* uviedla veľvyslankyňa v Taliansku Mária Krásno-

a vytvárajú úžasnú symbiózu,“ uviedol na margo kultúrneho večera P. Dvorský. Ako prezradil, kultúrny inštitút pripravuje aj ďalšie takéto stretnutia. *„Naším cieľom je odovzdať naše najlepšie ovocie Slovenska medzi taliansky ľud, aby videl, že Slovensko sa má čím pýšiť,“* prezradil riaditeľ inštitútu, ktorý v Taliansku pôsobí od mája.

Slovenská republika a Talianska republika si tento rok pripomínajú 20. výročie diplomatických vzťahov. Pri tejto príležitosti sa vo štvrtok 26. septembra 2013 konal koncert v Bazilike sv. Andreja v Ríme. Počas neho sa predstavil Walter Attanasi, dirigent

a riaditeľ hudobného festivalu Umbria Music Fest, Olga Romanko (soprán), Pietro Spagnoli (baritón), Filharmónia Bohuslava Martinu a Spevácky zbor Lúčnica pod vedením dirigentky Eleny Matušovej. – mf –

BLAHOŽELÁME!

Kardinál Jozef Tomko, emeritný prefekt Kongregácie pre evanjelizáciu národov, oslávil 15. septembra 2013 svoje 34. výročie biskupskej vysviacky. Prijal ju v roku 1979 v Sixtínskej kaplnke z rúk Jána Pavla II., necelý rok po jeho zvolení za pápeža. Slovenská katolícka misia otcovi kardinálovi srdečne gratuluje a vyprosuje mu do jeho ďalšej služby veľa Božieho požehnanja a milostí!

NOVÝ VEĽVYSLANEC PRI SVÄTEJ STOLICI: PETER SOPKO

foto: www.mzv.sk

niekoľko rokov. V rozhovore pre Vatikánsky rozhlas priblížil svoju predchádzajúcu činnosť takto: „Pôsobil som vo viacerých krajinách. Moja diplomatická kariéra sa začala v roku 1992, keď som bol vedúcim zastupiteľského úradu ešte bývalej Československej federatívnej republiky v Kongu v Kinshase vo funkcii chargé d'affaires. Po rozdelení Československa som bol vyslaný na zastupiteľský úrad veľvyslanectva SR v Bruseli, kde som pôsobil tri a pol roka. Z ďalších postov môžem spomenúť funkciu veľvyslanca v Južnej Kórei v Soule a naposledy som pôsobil vo funkcii veľvyslanca v Belgicku s priakreditáciou pre Luxembursko.“

V máji sme sa rozlúčili s veľvyslancom SR pri Svätej stolici, Jozefom Draveckým, ktorého v tejto funkcii nahradil Peter Sopko. Nový veľvyslanec odovzdal svoje poverovacie listiny pápežovi Františkovi v sobotu 7. septembra 2013. Výkonom funkcie ho poveril prezident Slovenskej republiky Ivan Gašparovič 20. mája 2013.

Peter Sopko (59) pracuje v diplomatických službách Slovenskej republiky

Veľvyslanectvo SR pri Svätej stolici má pod novým vedením v nasledujúcich mesiacoch naplánovaných viacero aktivít. V spolupráci s Ministerstvom kultúry SR a s historickým múzeom Slovenského národného múzea to bude najbližšie výstava o Cyrilovi a Metodovi vo Vatikánskych múzeách. Jej oficiálne otvorenie by sa malo uskutočniť 12. novembra a trvať bude až do konca januára 2014. (Zdroj: VR) – mf –

SPOVEDANIE V SLOVENSKOM JAZYKU

V mene Svätého Otca vykonávajú v Ríme službu sviatosti pokánia aj traja slovenskí pápežskí spovedníci:

Bazilika sv. Petra vo Vatikáne

P. Luciano Bogucki OFM

Pondelok: 9.30 - 12.30, 16.00 - 17.00
Utorok: 7.00 - 10.00, 17.00 - 19.00
Piatok: 9.30 - 12.30, 17.00 - 19.00
Sobota: 9.30 - 12.30
Nedeľa: 7.00 - 10.00, 18.00 - 19.00

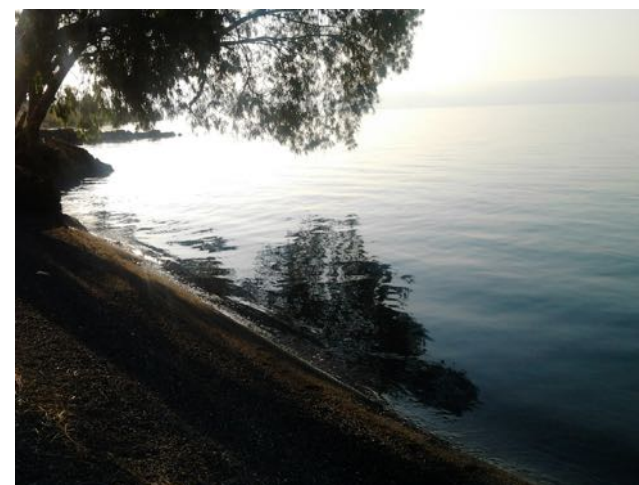
Bazilika Santa Maria Maggiore

P. Ludovít Melo, OP (spovednica č. 11)

Pondelok: 9.30 - 12.00, 17.00 - 19.00
Utorok: 8.00 - 10.30
Štvrtok: 8.30 - 11.00, 15.30 - 17.30
Piatok: 7.00 - 9.30, 15.30 - 16.30
Sobota: 9.00 - 12.00, 17.00 - 19.00
Nedeľa: 7.00 - 9.30, 15.30 - 17.00

P. Rajmund Klepanec, OP (spovednica č. 6)

Pondelok: 7.30 - 09.30, 16.00 - 17.30
Utorok: 9.30 - 12.30
Štvrtok: 10.30 - 12.30, 16.00 - 18.00
Piatok: 10.00 - 12.30, 16.00 - 18.00
Sobota: 10.30 - 12.30, 16.00 - 18.00
Nedeľa: 9.30 - 12.30, 16.30 - 18.30

100. VÝROČIE NARODENIA BOŽIEHO SLUŽOBNÍKA ANDREJA ALOJZA MÁRIA CHMEĽA

Dňa 17. októbra si pripomenieme 100. výročie narodenia Božieho služobníka, Alojza Mária Chmeľa, z Rehlebosých augustiniánov. Pri tejto príležitosti sa uskutočnia viaceré spomienkové slávnosti. V jeho rodisku Spišskej Starej Vsi mu slávnostne odhalia sochu za prítomnosti generálneho postulátora kauzy, ktorým je Gabriele Ferlisi a Dr. Jozefa Rajčáka, kňaza, ktorý viac rokov spolupracoval na diecéznej fáze kauzy ako člen komisie a prekladateľ. Spomienkovú slávnosť v Ríme pripravujú aj augustiniáni; mala by sa uskutočniť v najbližšom období v kostole *Chiesa di Gesù e Maria* na Via del Corso v Ríme, kde sú uložené jeho telesné ostatky. Púť Po stopách brata Alojza Mária Chmeľa pripravuje na 19. októbra aj duchovný správca SKM Lubomír Majtán.

Zapečatenie procesu beatifikácie
foto: www.kolegiumrim.kbs.sk

Beatifikačný proces slovenského rodáka na diecéznej úrovni sa skončil minulý rok. Viac ako 1500 strán dokumentov bolo slávnostne zapečatených na Rímskom vikariáte v októbri 2012. V súčasnosti sa o živote A. M. Chmeľa pripravuje dokumentárny film. Jeho autormi sú študenti Filmovej a televíznej fakulty VŠMÚ v Bratislave, ktorí v septembri navštívili aj Rím. Počas natáčania v Taliansku ich sprevádzal Dr. Rajčák, ktorý na margo prípravy dokumentu povedal: „Myslím si, že postupujú dobre. Časti, ktoré sa týkajú detstva, už nafilmovali. Natáčali aj na lazoch v Čechách, v Poľsku, kde brat Alojz študoval a potom prišli do Ríma.“ Ako uviedol, dokumentárny film by mal obsahovať aj talianske titulky. A čo môže povedať tento Boží služobník dnešnému človeku? „Učí láske k Pánu Ježišovi v duchu svojej modlitby «Per Te, Jesu» – Pre Teba, Ježišu,“ uviedol Dr. Rajčák. Práve s týmito slovami na perách zomrel Alojz Mária Chmeľ vo veku 25 rokov v silných bolestiach na klinike Regina Elena v Ríme dňa 16. augusta 1939 na následky rakoviny štítnej žľazy. – mf –

MINISTER LAJČÁK PRIJAL REKTORA PÁPEŽSKÉHO SLOVENSKEHO ÚSTAVU V RÍME

Podpredseda vlády a minister zahraničných vecí a európskych záležitostí Slovenskej republiky Miroslav Lajčák prijal 12. septembra 2013 rektora Pápežského slovenského ústavu sv. Cyrila a Metoda a Pápežského slovenského kolégia sv. Cyrila a Metoda so sídlom v Ríme Mons. Vladimíra Stahovca.

Minister Lajčák ocenil dlhoročnú spoluprácu Pápežského slovenského ústavu sv. Cyrila a Metoda v Ríme so zastupiteľským úradom Slovenskej republiky pri Svätej stolici v oblasti aktivizácie krajan-skej komunity a prezentácie slovenskej vzdelanosti, vedy a kultúry, v prostredí Rímskej kúrie. Oba partneri prerokovali možnosti nadviazania užších kontaktov medzi pápežskými inštitúciami a Úradom pre Slovákov žijúcich v zahraničí, v oblasti podpory zachovania kultúry, tradícií a jazyka krajan-ských komunit vo svete.

Na záver stretnutia poďakoval minister M. Lajčák rektorovi ústavu a kolégia Mons. V. Stahovcovi za všestrannú angažovanosť a osobitný prínos oboch inštitúcií v oblasti

starostlivosti o Slovákov žijúcich v zahraničí a pri zviditeľňovaní a šírení dobrého mena Slovenska vo svete. Ako výraz uznania pri príležitosti 50. výročia založenia Slovenského ústavu sv. Cyrila a Metoda v Ríme mu odovzdal Zlatú plaketu ministra zahraničných vecí a európskych záležitostí Slovenskej republiky.

foto: www.mzv.sk

V poďakovaní za odovzdanú plaketu Mons. Stahovec zdôraznil dlhoročnú snahu Pápežského slovenského ústavu sv. Cyrila a Metoda v Ríme podporovať duchovný život, ale aj zdravé národné povedomie a spolupatričnosť Slovákov žijúcich vo vlasti a v zahraničí. Povzbudení ministrom chcú obyvatelia Pápežského slovenského ústavu v Ríme v tomto úsilí naďalej pokračovať, dodal rektor po skončení stretnutia. (Zdroj: TK KBS) – mf –

SV. HIERONYM

30. september 2013 – Pripomíname si spomienku na kňaza a učiteľa Cirkvi, sv. Hieronyma, ktorý je patrónom i kostola, kde sa stretáva naša misia.

SLOVENSKÝ DEŇ V MILÁNE

17. október 2013 – *Slovenský deň v Miláne* (Piazza San Marco) pri príležitosti 20. výročia vzniku Slovenskej republiky spojený so slávnostným koncertom operného umelca Štefana Kocana a talianskeho filharmonického orchestra pod vedením talianskeho dirigenta Daniela Ferrariho.

PO STOPÁCH BRATA ALOJZA MÁRIA CHMEĽA

19. október 2013 – Putovanie po miestach spätých so životom slovenského rodáka, kandidáta na blahorečenie, pri príležitosti 100. výročia jeho narodenia (17. október 1913, Spišská Stará Ves – 16. august 1939). Pútnikov bude sprevádzať duchovný správca SKM Ľubomír Majtán.

HUNGER RUN

20. október 2013 (8.30) – Beh proti hladu pri príležitosti Svetového dňa potravín (16. 10.). Viac na www.hungerrun.it.

SLÁVNOSTNÝ KONCERT

22. október 2013 (19.30) – Koncert pri príležitosti štátneho sviatku 20. výročia vzniku Slovenskej republiky. Vystúpenie hudobných umelcov Márie Porubčinovej (soprán) a Róberta Pechanca (klavír). *Oratorio del Gonfalone, Via del Gonfalone 32a, Rím.*

SLÁVNOSTNÉ OTVORENIE VÝSTAVY

29. október 2013 (19.30) – Slávnostné otvorenie výstavy slov. fotografa Yuriho Dojča s názvom Last Folio. *Národná ústredná knižnica v Ríme, Viale Castro Pretorio 105, Rím.*

Andrej Alojz Mária Chmeľ od Uterizovaného Ježiša

Zodpovedná redaktorka: Mária Fábryová
Jazykový redaktor: Branislav Markovič

Vedúci vydania: Ľubomír Majtán, duchovný správca Slovenskej katolíckej misie v Ríme

Vychádza s podporou Pápežského Ústavu sv. Cyrila a Metoda v Ríme.

Kontakt: katolickamisiarim@gmail.com
www.misiarim.org

www.kolegiumrim.kbs.sk

Poštová adresa: Via Maria Domenica Brun Barbantini 31, 00123 La Storta, Roma